

Uvodnik

Slobodan Lang

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

I. Hrvatski kongres preventivne medicine i unapređenja zdravlja s međunarodnim sudjelovanjem održao se od 26. do 29. 11. 2003. godine.

U radu su aktivno učestvovali Predsjednik Republike, Ravnatelj Europskog ureda SZO, Nadbiskup Zagreba, Ministar zdravstva i niz uglednih međunarodnih i hrvatskih stručnjaka. Prikazano je više od 300 radova i održano 12 ciljanih radionica.

Rezultat Kongresa je knjiga sažetaka, monografija «Hrvatski zavod za javno zdravstvo od osnutka do danas, 1893 – 2003», «Tko je tko u hrvatskom javnom zdravstvu», knjiga «Pedeset savjeta za zdravlje», povelja profesionalizma i preporuke po područjima.

U pripremi Kongresa održani su sastanci u svim županijskim zavodima i tjedne pripreme kroz cijelu godinu. Predsjednik Kongresa bio je doc. dr. sc. Slobodan Lang, Znanstvenog odbora prof. dr. sc. Marija Strnad te Organizacijskog odbora mr. sc. Marijan Erceg.

Kongres se temeljio na konceptu djelotvornog korištenja znanja.

Dr Andrija Štampar je još kao student stvorio model:

steći znanje - osposobiti se za praktičnu primjenu - odrediti ciljeve, populaciju i mjesto primjene - okupiti tim suradnika - formirati organizaciju i mrežu - razvijati tehnologiju - provoditi edukaciju i informiranje - djelovati - ocijeniti i unaprijediti.

Ovakav pristup je razvio:

Profesionalnost preventive	Odgovornost za zdravlje
Mrežu javnog zdravstva i preventivne medicine	Zdravlje kao temeljno ljudsko pravo i odgovornost
Svjetsku zdravstvenu organizaciju	Svjetsku definiciju zdravlja

Formiranjem Hrvatske države i njenim uključivanjem u Europsku uniju treba ostvariti i tranziciju zdravlja:

- povećati broj i kvalitetu stručnjaka,
- stvoriti mrežu javnog zdravstva,
- ostvariti standarde Europske unije
- dodati godine životu i zdravlje godinama.

Ratno stradanje i posljedice po ljude i okolinu nameću obavezu cjelovitog programa politike zdravlja u Hrvatskoj. Ovo je potrebno u sprečavanju kroničnih bolesti, kontroli ovisnosti, sprečavanju nasilja, zaštiti hrane, vode i okoline uopće. Istovremeno u Hrvatskoj značajno raste udio starijih, a dramatično se smanjuje broj stanovnika. Javljuju se nove opasnosti (bioterror), ali i više mogućnosti novog znanja. Uključivanje u Europsku uniju traži i potiče stvaranje djelotvorne politike zdravlja.

U 21. stoljeće Hrvatska ulazi kao samostalna država spremna da se priključi uniji demokratskih država i ostvari visoku gospodarsku razvijenost, sigurnost i ljudska prava – potpun i zdrav.

Država je odgovorna za zaštitu od bioterora, zakonodavstvo i inspekciju, epidemije i ekoakcidente kao i program rješavanja vodećih zdravstvenih problema. Razvoj turizma, posebno turizma zdravlja kroz cijelu godinu, ponuda zdravstvenih usluga i proizvoda, uključivši zdravu hranu, čine stratešku orijentaciju razvoja Hrvatske.

•Država je odgovorna za zdravlje.

Značajan broj stručnjaka i postojeća mreža ustanova, međusobno povezani, oslonjeni na postojeću tradiciju i kulturu u zemlji, a povezani sa svijetom - temelj su mogućnosti i ostvarivanja hrvatske politike zdravlja. Preventiva danas obuhvaća sve grane medicine.

•Struka je odgovorna za zdravlje.

Način života pojedinca i zajednica omogućava unapređenje zdravlja.

•Svaki čovjek je odgovoran za zdravlje. Svijet je jedan.

Hrvatska preventiva je dio svjetskog zalaganja za zdravlje.

•Odgovornost za zdravlje je globalna.

I. Hrvatski kongres zdravlja, smatrajući svih odgovorne za zdravlje, uključio je i Predsjednika

Republike, Nadbiskupa, Ministra zdravstva, Ravnatelja Europskog ureda Svjetske zdravstvene organizacije, nosioce organizacije u zdravstvu i istaknute stručnjake iz Hrvatske i svijeta.

Smatrajući kongres zdravlja, stalnom obavezom, s njim započinjemo i kao s prvom temom iz preventive i unapređenja zdravlja.

U ovom broju prikazujemo uvodna izlaganja Predsjednika Republike Hrvatske, Predsjednika Hrvatske biskupske konferencije, Ministra zdravstva i Ravnatelja Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Iznosimo također i dva za zdravlje vrlo značajna uvodna izlaganja, o demografskom zdravlju i o kliničkoj preventivi. Također iznosimo i usvojenu Povelju profesionalizma javnog zdravstva, kao i zaključke svih sekcija i radionica. Konačno dajemo i prikaz Kongresa.